

Солтис Руслана Миколаївна
Секретар Селецької сільської ради
Турійського району Волинської області
soltusruslana@gmail.com

РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Серед стратегічних завдань сучасного процесу формування доходів місцевих бюджетів України проблема прискорення процесів бюджетної децентралізації є однією з найактуальніших і найгостріших. Практичне втілення бюджетної децентралізації, означає, що органи місцевого самоврядування набувають більшої відповідальності і в їх розпорядження надходить більше коштів. Бюджетна децентралізація має сприяти вирішенню двох основних питань: по-перше, взаємообумовлений розподіл доходів та видатків між рівнями бюджетної системи; по-друге, встановлення повноважень, у межах яких на регіональному рівні можливо визначати власні доходи та видатки місцевих органів влади.

У контексті процесів децентралізації бюджетної системи України актуалізується питання розширення доходної бази місцевих бюджетів, які є фінансовою основою органів місцевого самоврядування. Реалізація цього питання потребує створення умов для незалежної та ефективної діяльності місцевих органів влади, спроможності органів місцевого самоврядування забезпечувати соціально-економічний розвиток територій та підвищувати рівень надання громадських послуг населенню шляхом зміцнення фінансової бази місцевих бюджетів[3].

У бюджетному процесі повинні бути враховані середньострокова та довгострокова перспектива, встановлений зв'язок із загальними цілями соціально-економічного розвитку країни та адміністративно-територіальних одиниць [1].

З 2015 року в Україні введені нові підходи у взаємодії центральних та місцевих бюджетів, які стимулюватимуть місцеві органи влади до нарощування доходної бази. Частину соціальних видатків, таких як фінансування медицини та освіти, держава бере на себе через надання

субвенцій. На думку деяких вітчизняних дослідників зміни до бюджетного законодавства розширюють права місцевих органів влади та надають їм повну бюджетну самостійність, а також розширюють джерела наповнення місцевих бюджетів[2].

В процесі стратегічного управління місцевими фінансами здійснюється пошук шляхів нагромадження фінансових ресурсів та їх перерозподіл у найбільш перспективні сфери соціально-економічного розвитку територій.

Технологія управлінського процесу передбачає координацію дій за схемою «мета – результат», що дає змогу звести до мінімуму неузгодженості. Механізм реалізації стратегії варто здійснювати в такій послідовності:

- аналіз ситуації, визначення цілей та завдань;
- розробка інформаційної моделі ситуації і способів вирішення проблемних питань, пов'язаних з нею;
- оцінка та переваги оптимального варіанту вирішення в зв'язку зі зміною ситуації, що склалася, розробка організаційного плану вирішення;
- вибір інструментів управління;
- розробка програми дій;
- виконання програми дій;
- контроль і аналіз отриманих результатів на основі порівняння ситуації, що змінилася, з її інформаційною моделлю.

Таким чином, розробка стратегії реформування місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації стає нагальною потребою. Стратегія реформування місцевих бюджетів в умовах бюджетної децентралізації має передбачати формування системи довгострокових цілей місцевих органів влади та вибір найбільш ефективних шляхів їх реалізації. В розробці стратегії варто орієнтуватися на необхідність забезпечення органів місцевого самоврядування фінансовими ресурсами, достатніми для виконання ними своїх повноважень.

Список використаних джерел:

1. Попова С.П. Роль податкових надходжень у формуванні доходів бюджетів. *Наукові записки*. 2016. №19. С. 140-148.

2. Табінський В.А. Формування доходів місцевих бюджетів в умовах фіскальної децентралізації. *Молодий вчений*. 2016. №12 (39). С. 902- 906.

3. Павлюк К. В. Підвищення ефективності видатків державного бюджету в умовах реформ. *Наукові праці НДФІ*. 2016. Вип. 4. С. 15-33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npndfi_2016_4_3

4. Бюджетний кодекс України : [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/print1309936556715078>.

Сорока Наталія Іванівна

Завідувач сектору комунікацій Головного управління
ДФС у Тернопільській області

nsoroka@ukr.net

ФІСКАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ СПРАВЛЯННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ

Із введенням у дію Податкового кодексу у 2010 році розпочався новий етап розвитку місцевого оподаткування в Україні, а саме, було скасовано дванадцять неефективних з економічної і фіскальної точки зору місцевих податків і зборів; прийнято новий перелік місцевих податків і зборів, який передбачав два податки і три збори (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; єдиний податок; збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності; збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір).

У зв'язку зі змінами, які відбулися у 2015 році залишилися два місцевих податки і два збори (податок на майно, єдиний податок, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір). Особливо широкою стала база оподаткування податку на майно, адже він тепер включає податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок та плату за землю.

На рис. 1 відображено динаміку надходжень місцевих податків і зборів в Україні за 2013-2017 роки. Так, протягом 2013-2014 років до місцевих бюджетів від місцевих податків і зборів були незначні надходження, які становили 7316,2 млн. грн. та 8055,2 млн. грн. відповідно. З 2015 року відбулися зміни у структурі місцевих податків і